

Między intencją a realizacją: podstawa programowa kształcenia ogólnego a konstrukcja egzaminu maturalnego z chemii

Robert Zakrzewski

*Uniwersytet Łódzki, Wydział Chemii
robert.zakrzewski@chemia.uni.lodz.pl*

Egzamin maturalny z chemii stanowi jedno z kluczowych ogniw systemu oceny osiągnięć uczniów na zakończenie etapu kształcenia ogólnego, zapewniając zarazem porównywalność wyników w skali ogólnokrajowej. Pełni zarówno funkcję diagnozowania osiągnięć ucznia – poświadcza opanowanie przez absolwenta wymaganego prawem poziomu wiadomości i umiejętności w zakresie języka polskiego, matematyki oraz języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym, a także jednego wybranego przedmiotu na poziomie rozszerzonym – jak i funkcję określania poziomu wykształcenia ogólnego oraz zastępuje egzamin wstępny do szkół wyższych.

W wystąpieniu podjęto próbę analizy koncepcji egzaminu maturalnego z chemii w świetle realizacji celów kształcenia ogólnego określonych w podstawie programowej dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Przedstawiono zasady konstrukcyjne egzaminu, oparte na operacjonalizacji wymagań programowych oraz na doborze typów zadań egzaminacyjnych.

Podkreślono rolę egzaminu w upowszechnianiu wysokiej jakości nauczania chemii, wzmacnianiu znaczenia umiejętności rachunkowych, interpretacyjnych i analitycznych, a także w promowaniu poprawnego rozumowania naukowego. Wskazano, że arkusz egzaminacyjny umożliwia ocenę zarówno wiedzy, jak i umiejętności, a jego struktura sprzyja stosowaniu oceniania kryterialnego.

Omówione zostaną również działania modernizacyjne, ukierunkowane na dalsze podnoszenie jakości egzaminu oraz jego zgodności z celami kształcenia ogólnego, w tym rozwój form zadań opartych na analizie danych, opisie doświadczeń oraz procesów chemicznych. W końcowej części wystąpienia zaprezentowano możliwe kierunki dalszego rozwoju egzaminu, takie jak wdrażanie rozwiązań opartych na technologii cyfrowej oraz zwiększenie udziału zadań mierzących kompetencje wyższego rzędu.

Celem wystąpienia jest refleksja nad warunkami niezbędnymi do zapewnienia większej spójności pomiędzy celami kształcenia a praktyką egzaminacyjną w zakresie chemii.

